

קטעים מתוך העדויות במישפט מיזרחי נגד "הארץ"

סיפורי מנטש

ליבלר: העובדה שמלכי זוכה או לא, איננה משנה מאומה למושפט הזה. השופטת: היא משנה המון! ליבלר: מדוע? השופטת: מפני שאדם שהוא זכאי, הוא זכאי במדינה הזאת!

הכוכב הגדול של השבוע היה, כמובן, מרדכי צרפתי, הוא "מנטש". במשך עשרות בשנים נפוצו סיפורים ואגדות על "מנטש". הוא תואר, בשמועות ובפירסומים שונים, כ"סנדק" בה"א הידועה, כממך השכונות, כקבלן הקודות הגדול של מפא"י, כידורם של ראשי המישפט והמישטרה, כממך הפשע המאורגן, כפידאנטרופ. עתה, בפעם הראשונה, הוכח מנטש אל דוכייהעדים, וניתנה האפשרות לעמוד מקרוב על דמותו. ניתן לו לשבת, והגשו לו מדי פעם כוסות מים, והוא היה מוכן לספר סיפורים עד אינסוף. השופטת עמדה אך בקושי מול הזרם הגואה של סיפורים אלה. העדות השתרעה על פני עשרות רבות של עמודים. זהו מיבחר של קטעים, מתוך השתדלות מרובית לשמור על האובייקטיביות של הדיווח:

בפתחת שבוע נוסף של ישיבות במישפט שהגיש הקבלן בצלאל מיזרחי נגד העיתון "הארץ", על פי החוק לאיסור לשויהרע, התעוררה מחדש שאלת הרלוואנטיות של העדויות המוכחות על ידי פרקליטי ההגנה, עורכי הדין שלמה ליבלר ואדלסנדר טל. בשם התביעה הופיעו רם כספי וגבריאל כהן. קצין המישטרה העיד על שני יחזומים שנמצאו בשנת 1962, בכיתו של בצלאל מיזרחי. היה חשד כי היהלומים נגנבו על ידי עבריו ממויים בשם מלכי, אותו מלכי זוכה כדון. מיזרחי עצמו כלל לא הועמד לדין בעניין זה. התיק המישטרה הושמד מזמן, ונותר רק זיכרון דברים שאינו מגלה את הפרטים. כאשר העיד על כך קצין המישטרה, פלטה השופטת, שזקמת וזנשטיין: "אנחנו הזורים שוב ל-1962? ולאחר-מכן: "ארון ליבלר, אני מוכרחה להגיד לך באופן כללי. אם זה סוג העדות שאתם תביאו, אז זה רע מאד, רע מאד. אני לא רוצה שאתה תלך לי ל-62, לדברים שנוזלים בין האצבעות... הא יוצא מזה כלום, וחבל על הזמן." ליבלר טען כי אותו מלכי, שממנו קנה מיזרחי את שני היהלומים, היה פורץ ידוע, וכי אדם שכזה לא יקנה ממנו יהלומים. השופטת: מה שיש כאן הוא (בצלאל מיזרחי) אומר שקנה ממלכי, ומלכי זוכה בפסקיהדין. זה היה ב-1962, היום אנחנו עומדים ב-1978.

ליבלר: נכון שהיתה סדרנות גם בי עניינים אחרים. כמו אסיפות בחירות. לי מנש: כן. ליבלר: בשכונת התיקוה, שכונת שפירא? מנש: כן. ליבלר: באיזה שנים זה היה? מנש: באיזה שנים? ליבלר: כן. באיזה שנים. שנת '59? מנש: יכול להיות. ליבלר: או קראו לך לעשות סדר באסיפות בחירות? מנש: לא. רצו סדרנים. ליבלר: ואתה הבאת סדרנים? מנש: כן. ליבלר: כמה סדרנים הבאת לאסיפות האלה? מנש: פעם עשר, פעם שמונה. פעם עשרים. ליבלר: ושילמו להם? מנש: תראה, כמה שנים. שש, שבע שנים. שילמו להם. מה הייתי עושה? יום אחד אין גיזבר, אז היו מיקרים שאמרת, שלא יהיה צרות פה, ובלגן, הייתי אומר: כמה חייבים לך? שלושים לירות? קח שלושים לירות! תחתום על השיק — אני הייתי נותן את הכסף. ליבלר: וממי קיבלת את הכסף חזרה? מנש: הייתי אומר לגיזבר, כשהוא ישנו, הייתי אומר לו אני משלם לך כמה אנשים 200 לירות... ליבלר: איזה גיזבר? מנש: של מפא"י. עירך-דין כהן: אולי זה יקצר לחברי את החקירה. אני רוצה להודיע לבית המישפט שיש בידינו פה מיסמכים החל מימשרד הביטחון, עבור למישרד ההגנה לה, שמודים למר מנטש על עבודתו רבה בסדרנות, ללא כל תמורה. יש פה תעודות כבוד. אולי זה יקל על חברי, ויקצר את דרך החקירה הזאת. כי אתה הבעת פליאה, מדוע הוא עושה את זה ללא תמורה.

סדרן. 500 סדרנים זה 500 ל"י. אז הייתי קונה אצלם בחצי לירה כרטיס, 300 כ"ר כרטיס, 400 כרטיסים. הייתי עומד שמה עם זה. איזה חייל היה בא, קח חייל, נשבע בילדים שלי. הייתי מחלק. ואם היה נשאר בסוף, היה לי גם עוזרים, 200, 300 לירות. היינו נותנים את זה צדקה. אני בחיים שלי לא נגעתי...

לא לוקח כסף

השופטת: תראה, איש לא בא אליך פה בטענות! מנש: לא, אומר 500, 800... ליבלר: זה לא נכון שגיסת 800 איש? מנש: גם היום אני מגייס. ליבלר: ואתה לא לוקח בשביל זה חסף? מנש: שום דבר. ליבלר: 15 שנה? מנש: מה, 15 שנה? אמרתי לך, לפני שנים לא היו חברה עוד, כל הכסף היה עשר לירות ליום, או היו מורידים מכל אחד לירה, בשביל לתת לחיילים. ליבלר: ואתה לא היית לוקח כסף? מנש: לא! ליבלר: גם היום אתה לא לוקח כסף? מנש: לא!

ליבלר: 500 אנשים. ואתה יכול לארגן אותם תוך חצי שעה. זה נכון? מנש: היו זמנים. עכשיו לא. ליבלר: אז בזמנים שהיו. באיזה שנים? מנש: היה זמן שהיה יותר כוח. ליבלר: לפני ששישבע שנים יכולת להזמין בחצי שעה 600 אנשים? מנש: תשמע איך מזמינים. ליבלר: כן? מנש: יש לי לוח עם אחראים, אלה שמזמינים את האנשים. אני אומר לראש הסדרנים של מכבי, רמי, תביא לי מיספר זה וזה, תארגן סדרנים, וככה. השופטת: איך הם עושים את זה? מנש: עושים. בטלפון. ליבלר: בטלפון, ותוך חצי שעה, יש 600 איש? מנש: יש. יכול להיות שעה. ליבלר: בסדר, שעה. יש חמש מאות איש. נכון שאף אירגון אחר לא היה יכול לסדר את זה? לא להתאחדות הכדורגל, לא למכביה ולא לדברים אחרים. שאתה הבאת סדרנים? פנו תמיד אליך, מפני שאחרים לא יכלו לדייק? מנש: אני לא יודע עם אחרים לא יכולים. השופטת: הוא יודע מה שהוא יכול לעשות. מנש: זה היה ככה. או לא עשינו חשך בונות גדולות. נניח הייתי מקבל לירה לי

(חקירה ראשית של עורכי הדין שלמה ליבלר ואדלסנדר טל, בשם ההגנה): ליבלר: מר צרפתי, יש לך איזה חברת הובלה, או מיספר חברות הובלה, סבלות. מנש: כן. ליבלר: בחברה שלך, כמה פועלים סבלים? מנש: ארבעים. ליבלר: כמה היו בשנות '67, '69, '70 אתה זוכר? מנש: תהי לי עבודה עונתית. הייתי לוקח 400, 500. ליבלר: אתה אומר לשעמיש זה 500? מנש: כן. היינו ככה. לספר את ה אמת, נכון? ליבלר: רק את האמת. מנש: הייתה תקופה שהיו עובדים בחיפה מתפוררת, ובאו מהממשלה. אמרו לי: מנטש, אתה מוכרח שמה לעזור, לפרק את האוצרות, ואנחנו פה לחוצים, זה מזון. אמרתי אני לא יכול. עד שהזמינו אותי בממשלה, זה היה המנוח אשכול. אומר לי: אתה מוכרח לעשות! אמרתי: זה לא עבר דה שלי, אני לא מכיר את העבודה. לך תלמד! שלח אותי לחיפה, הייתי שבו עיים. למדתי, הייתה באה איגיה בתפורת וצריכים להוריד בפחים. כי היום יש דגון, קודם לא היה. אז תקופת... השופטת: טוב כל זה נורא מעניין...

ליבלר: אתה עשית עבודות בשביל התאחדות הכדורגל, הבאת סדרנים. כמה סדרנים הבאת למישחקי הליגה? מנש: תראה... השופטת: אותם העובדים שעבדו בי סבלות? מנש: כבוד השופטת, הסדרנות זה לא מיקצוע שלי, זה אני אוהב. השופטת: אתה אוהב את זה? מנש: זה אני אוהב. השופטת: זה אתה אוהב? מנש: אוהב. אני עוזר לבנייהודה, למכבי, לכולם.

השופטת: אתה עושה את זה באמצעות חברות שמירה? מנש: כן. שמירה ועבודות של סדרנים. אני לא מקבל כסף. השופטת: חברות השמירה, אין לך חלק בתברותיהשמירה? מנש: שום דבר. השופטת: אז אתה פשוט מארגן את זה? מנש: כן, גבירתי. השופטת: בתור כאילו קבלן? מנש: מס'הכנסה היו שמה, ועיתור נאים היו שמה. ליבלר: אתה מארגן 500, 600, 700 מנטש: 500.

מנטש ואשתו ניני, הסדרנות, זה אני אוהב!

אפוטרופוס

ילידים

ליבלר: זכור לך שהיתה מסיבה שבה עזרא ש"ס טוב מיזרחי (בעל חנות בשוק הסיטונאי ומועדון קלפים, שנרצח) השתכר והתחיל לקלל? מנש: לא, חביבי. ליבלר: אתה לא זוכר שום דבר? מנש: לא זוכר. השופטת: מעולם לא השתכר עזרא ש"ס טוב?